

penjanje zlasti v jeseni, ko že slana pada kaj pogosto nabaja, je res goltna cev za vsakega gospodarja, gotovo pa za vsako ves neobhodno potrebna. Zove se: Schlundröhre, in se dobi za 5 gld. pri: J. N. Reithofer, Stadt, Herrengasse Nr. 2. in Wien.

Iz Št. Jurja ob juž. žel. 23. okt. 1875.

Jož. Hašnik, župnik.

Kakošno vino bo dal letošnji mošt? To poizvemo najbolj lahko in zanesljivo, če mošt pred vrenjem tehtamo ali vagamo s Klosterneuburško vago in pa s kislomerom, ker tako poizvemo natančno, koliko funtov cukra da je v 1 centu mošta in koliko bokalov kisline v 1000 bokalih mladega vina ali z drugimi besedami: koliko odstotkov cukra in koliko odtisočkov kisline da se nabaja v moštu. Kisline je bilo l. 1870. kakih 12—18 odtisočkov, toliko, da so se vinorejci prestrašili. V dobrih letih je nje samo kakih 5—10⁰⁰/₀₀. Cukra je bilo l. 1868. sploh 20⁰⁰/₀₀, t. j. 26 funtov v 1 centu mošta; l. 1869. 19⁰⁰/₀₀, l. 1870. 17⁰⁰/₀₀ in l. 1871. samo 15⁰⁰/₀₀, ki je tedaj dal slabo, kislo vino. Cukra in kisline daja različno trsovje tudi v različni meri in se po njej sodi na večjo ali manjšo vrednost trsovo. Tudi lega upljiva na ceker in Kisline.

Na vinorejski šoli pri Mariboru so se poizvedele o letošnjem moštu sledeče številke:

Ime trsovo.	‰ cukra	‰ ⁰⁰ / ₀₀ kisline	Ime trsovo.	‰ cukra	‰ ⁰⁰ / ₀₀ kisline
blank	16	9 ¹ / ₂	črnina		
žlahtnina			Zimmettraube	17	7
v visoki legi	16	4	hlapčovina	15	9
v nizki "	12	7	moslovec	20	6
burgundec			muškati	22	6
modri	19	8	rizling drobni	19	7
zelenika	17	13	zelenčič	20	4
belina	16	8	traminec	20	5
ramfolica			rizling laški	18	8
rudeča	19	5	modrina		
kadarka	15	11	laška	19	7
krhlikovec	18	9			

Poprek tedaj kaže letošnji mošt 17⁰⁰/₀₀ cukra in 8⁰⁰/₀₀ kisline in bo dal za toliko boljše vino, za kolikor ima menj kisline v sebi, kakor l. 1870 (namreč 4—10⁰⁰/₀₀ menje.)

Sejmovi. 2. nov. v Vitanju. — 3. nov. v Pišecah. — 4. nov. na Ponkvi. — 6. nov. pri sv. Lenartu v Slov. goricah, v Poprežu, v Ročici in pri Novicerkvi.

Dopisi.

Iz mariborske okolice. Vsaka sirota iz Nemčije k nam „privandrana“ se nam zdi, kakor jež v lisičji luknji. V hudem mrazu pride jež lisice prosit: draga teta, zebe me, pusti me le v en kotec, da se zagrejem, zelo miren bodem. Lisica se da pregovoriti. Komaj je jež v kotu, že začne svoje

igle razpenjati in lisico bosti, da je reva morala svoje prebivališče zapustiti. Enaki ježu so vsi strahovi na Slovenskem. V Kamci sta dva. Strah Nr. I. je rajnega g. Hraudo, akoravno še je v kamški srenji posestvo imel, tako dolgo toževal, dokler ga ni odpravil in vse „amte“ na se potegnil. Posestnikom se je prilizoval, še piti jim kupoval, in so le za njega glasovali.

Strah Nr. II. bi rad bil kamški Nacek, vendar nima toliko mogočnosti, ker se ni učil „eksercirati“ in je svoje vse premoženje v culici v Kamco prinesel. Jegov blišč le od strahove lune svitlobo dobiva. Mrkne eden, mrkne tudi drugi. Zvedite bralci „Sl. G.“ kar si take šleve že upajo. Dolgo je že Nacek v Kamci in tako imenovan „lonar“ pri g. D. Ker pa je cerkveno posestvo z D. vinogradom v sosesčine, se da kaj napraviti. Nacek je dal 100 „šobrov“ vejnika (20 gld. vrednosti) nareti in v D. vinograd prenesti. Vincarji so mu povedali, to ni naše; a on kot strah Nr. II. jim zapove: „jaz gospod lonar bin, frau nima niks befelat, jaz sama befelala.“ Dozdaj še ni plačal cerkvi škode. Že pred nekterimi leti je moral za neko drevo, ki ga je na cerkvenem posestvu vsekati dal, 5 gld. plačati. Ta gospodiček ima tudi srenjsko posestvo v najem, vendar le golo travo za 4 for. Može, ki so pred strahovo dobo bili v srenjskem odboru, so zasadili jagnede po grabi, da nebi voda zemlje odnašala. G. Nacek pa je dal posekati jagnede do polovice, vejnik narediti in ga je za svoj žep prodal. Zdaj se jagnedi sušiti začnejo in plohe bodo zopet lahko zemljo v Dravo odnašale. Take gospodarje imajo Kamčani. Posmemanja vredni „eksempli“!

Iz Bizeljskega. (Vinski in poljski pridelki.) Trgatev je tukaj že sploh dokončana. Vreme bilo je vseskozi prav lepo in vinski trgatvi jako ugodno, kakoršnega so si ljudje sami bili želeli. Vinska letina je ena srednjih, kar zadeva obilnost; kar pa dobroto, pa bo vino veliko boljše in močnejše od lanskega. Kupčevalci žlahtne bizeljske vinske kaplice se toraj s tem opozorni storé.

Za vsakdanji živež se je — hvala Bogu — pri nas vsakega precej obilo pridelalo, le za denar bo huda, ker še to, kar ima kmet za prodati, prave cene nima.*)

Od sv. Marije Lankovičke. (Slovenci med Nemci). Tukaj imamo kaznovalnico za ženske, kder je mnogo žensk nesrečnic zaprtih, ki so iz slovenskih krajev doma. Vendar o teh ne pišem dnes, ako hočete Vam poročam drugokrat,**) ker sedaj bi rad pisal kaj veselega, o onih nesrečnicah pa se kaj radostnega pisati ne more. Pišem tedaj o Slavjanib, ki si tukaj vsakdanjega kruha služijo. Mnogo jih je iz Štajerke, Koroške, Kranjske, Česke, in Moravske. Prišli so sem v „premogovo deželo“, ter kopljejo premog v Köflaskih

*) Hvala. Prosimo večkrat kaj!

***) Prosimo.

in Voitsberskih premogovih jamah, ali pa dobivajo zaslužek kot kovači, zidarji, glažutarji in rudarji v apnenskih rudah. Vseh skupaj je kakih 6—700 med Lankovico in Gradcem po Kajnaški dolini. Še celo v Pieber-ju pri konjih in v Liegist-u na mlinih, na železnici in pri nemških kmetih sem našel slovenskih blapcev.

Mnogo teh Slovencev je v verskih zadevah jako zanemarjenih. Nekateri so hudi pijanci in zapravljivci, drugi zopet v divjem ali koruznem zakonu živé; vendar večidel so poštene duše in vrli, verni katoliški Kristijani, ki se trdno drže vere svojih očetov — tudi na tuji zemlji. V dokaz tega naj služi sledeče poročilo.

Leta 1871. pridejo Slovenci v Lankovice k tamošnjim č. oo. franciskanom prašat in prosit za slovenskega spovednika. Radi so jim ti ustregli s č. o. Francem Križanom, rojenim Slovincem iz št. Lenarta v Slov. goricah. Blagi franciskan, ki je ob enem vnet narodnjak, je cele trume Slovencev za veliko noč spovedal. To je dalo Slovincem pogum še za slovensko pridigo prositi, kar se jim je tudi priskrbelo. Velikonočni ponedeljek 1. 1871. ob 1/4 uri imeli so prvo slovensko pridigo. Ubogi ljudje so se solzili, kedar so zopet zaslišali v mili materinščini: Hvaljen bode Jezus Kristus. S časom se je uredila popolna popoldanska služba božja z blagoslovom, pridigo litanijami in slovenskim lepim petjem. Slovenci so prihajali 2—3 ure daleč. Tretje leto se je razlagal tudi Krščanski nauk; ob nedeljah od 5—6. ure so se tudi slovenski otročiči podučevali v njem. Č. usmiljena sestra Roža iz Konjic jih je tudi učila slovenski pisati in brati. Stroški za sveče, cerkvenika in strežaje so se poravnali po darovanjih „ofrih“.

So pa Slovenci č. o. Franca vsled jegove velike skrbi in truda močno spoštovali in ljubili. Imeli so jih le: to so naš gospod. Zato pa je tudi žalost po njih bila velika, ko so se morali v Gradec preseliti. Za vezilo so Slovenci na praznik Marijinega rojstva skrbeli za sijajno službo božjo. Knapje so prinesli 20 funtov smodnika. Drugi so kupili sveč in omislili „turško bando“ iz Köflaha. —

Pri Perisuti-jevem križu so se zbrali in potem uredili lepo procesijo do cerkve sv. Marije Lankovičke, kder je bila slovesna sv. meša s 4. duhovniki in popoldan slovenske litanije. Tako so se Slovenci Bogu zahvalili za duševne dobrote, katerih jim je delival po svojem službeniku č. o. Francu.

Omenim še, da so sicer večidel revni tukajšni Slovenci lepo pokazali djansko ljubezen do svojih krvnih sobratov. Kedar so namreč slišali o nesreči, katera je letos po toči zadela prebivalce Konjiške in Slov. Bistriške dekanije, so složili 6 fl. 81 kr. milega daru, kar je od teh ubogih ljudi veliko.

Konečno pa se drznem v imenu tukajšnih

Slovencev izreči najprisrnišo zahvalo č. o. Francu za vse dobrote. Bog, ki vse vé in vidi, jim kedaj obilo plati. Naj se nas spominjajo v pobožni molitvi. Mi jih gotovo nikdar ne pozabimo!

Iz Makol. (Trgatev) je pri nas pretečeni teden srečno dokončana bila. Hvala Bogu, smo letos dobili precej več in boljšega mošta, kakor lani, posebno na izhodnji strani. Grozdje je bilo nenavadno snažno, zdravo in sploh zrelo, torej bo vince okusno in stanovitno, če ga ne bojo preveč posrkali. Pa kaj, ubogi kmet si ga bo le malo privoščiti smel, ker ga bojo presilna plačila za davke in posebno za „novo šolo“, za katero celo četverno letošnjo štibro terjajo, večjidel popila. —

Pa še to dobro blago se bo težko v denar spravilo, zavolj občne denarne stiske. Za tako blago je sedanja cena 50—60 glđ. štrtinjak, res nizka. Denes je pri nas poveden.

Od sv. Petra pod Mariborom. (Nesrečna smrt.) V nedeljo 23. t. m. se je podal 76 let stari Simon Krepek k svoji žlahti, da bi na hišo pazil, ker je gospodar s gospodinj v mesto šel. Z večer pri strašni burji domu v Metavo gredé pade v mali potok in se v njem utopi. Drugi den so nesrečneža našli v potoku mrtvega.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Zadajč je „Slov. Gosp.“ svojim bralcem na tem mestu povedal, kako se konservativci vselej nekoliko ustrašimo, kedar začne državni zbor na Dunaju zborovati. Ali dnes zamore poročati, da ga tudi liberalci niso veseli, ker vidijo, da so s svojo modrostjo pri kraju. Celó oče liberalne dobe pri nas, bivši minister Smerling je obupno izpovedal, da je Avstrija v hudih denarstvenih razmerah, kar mu je finančni minister z res britkimi številkami in predlogi popričal in pokazal, kakó slabo da gospodarijo. Državni dolg je namreč letos narastel na 3130 milijonov, za 119 milijonov več, kakor lani. Zavolj ovega dolgo moramo obresti na leto plačati 112 milijonov, iz med teh 45 milijonov v čistem srebru. Tako se je gospodarilo in sedaj pride letos zopet 25 milijonov novega dolga! Kdo se bo sedaj še čudil, če se nam nalagajo zopet večje dače, ki nas pa še vendar jemanja na posodo ne bodo rešile? Nova dača se bo razpisala na 1,342.000 centov petroleja ki se vvaža; na vsak funt 2 kr. Tudi na koleke ali štempelne se bo vrgla večja dača; kder so do sedaj zadostovali koleki po 12—30 kr., bo zana-prej treba štempelnov po 20—50 kr. Liberalci so vsled tega precej poparjeni in pravijo, da bi jim celo grof Hohenwart povoljen bil, ako bi jim le iz denarstvenih zadreg pomagal. Verujemo! Sicer pa je to najkrajša pot do boljših časov. Liberalci se morajo v slabem gospodarstvu sami zadušiti. Za besede in nauke še ne marajo. G. Herman je na Dunaju izvrstno govoril zoper novo ribarsko